

Tudor Arghezi

TUDOR ARGHEZI

(1880-1967)

- 1880, 23 mai Vede lumina zilei, la București, Ion N. Theodorescu. Pseudonimul sau *Arghezi* e explicat de către scriitor în legătura cu *Argesis* (numele vechi al râului Argeș).
- 1891-1896 Urmează cursurile liceului Sf. Sava.
- 1896 Debut literar sub influența "magistrului" Macedonski, în *Liga ortodoxa*, semnând *Ion Theo*.
- 1900-1904 Poetul e câțiva ani călugăr la Cernica.
- 1905-1910 Călătorie în străinătate. Puțin timp la Paris, apoi la Mănăstirea Cordelierilor, unde e asaltat să devină catolic. Plictisit de insistențe, se mută la Geneva, unde scrie poezii, asista la cursurile Universității și, ca să-și câștige existența, lucrează într-un atelier dinți de aur, inele și capace de ceasornice. În 1909 vizitează Italia.
- 1912-1916 Revine în România. La *Facla*, *Viata românească*, *Teatru*, *Rampa* publica versuri, pamflete, articole polemice s.a.
- 1918-1919 În timpul realizării României Mari, e închis doi ani, împreună cu 11 ziariști și scriitori (între care și Ioan Slavici), la penitenciarul Văcărești, acuzat de trădare, pentru că se pronunțase pentru neutralitatea României.
- 1927 Apare cu mare întârziere prima sa carte de poezie *Cuvinte potrivite*.
- 1928 Sub direcția sa, apare ziarul *Bilete de papagal*.
- 1929 Prima carte în proză *Icoane de lemn*.
Placheta de versuri *Flori de mucigai* legată, ca și *Poarta neagră*, de anii de detenție. Tot acum, pentru copii, publica volumul în proză *Cartea cu jucării*, inaugurând o direcție secundară în creația scriitorului, ce va continua, mai apoi, cu volumele știute de școlari: *Cântec de adormit*, *Mitzura*, *Buruieni*, *Mărțișoare*, *Prisaca*, *Zdreanță* s.a. Manualele școlare cuprind multe creații destinate copiilor.
- 1934 Romanul *Ochii maicii Domnului* (dragostea maternă și devotamentul filial).
- 1935 *Versuri de seară*
- 1936 *Cimitirul Buna-Vestire*, roman.
- 1939 *Hore*, volum de versuri
- 1942 Romanul *Lina*, de fapt lung poem în proză.
Sub genericul *Bilete de papagal* (ziarul *Informația zilei*) publica îndeosebi pamflete usturătoare, pentru care e cercetat de poliție. La 30 sept., apare excepționalul pamflet *Baroane*, atacând pe ambasadorul german von Killinger. Ziarul e imediat confiscat, scriitorul e închis la București și în lagărul de la Tg. Jiu.
- 1944 Iese din lagăr.
În anii "dictaturii proletariatului", după o perioadă de reținere, este "reabilitat", distins cu titluri și premii, ales membru al Academiei Române, sărbătorit ca poet național la 80 și 85 de ani. S-a bucurat de mari avantaje în regimul comunist, ca și Sadoveanu, colaborând cu autoritățile și scriind poezii sociale pe placul acestora. Publică poemul *1907- peisaje*, *Cântare omului*, *Stihuri peștiște*, *Poeme noi*, *Cu Bastonul prin București*.
- 1966 Se stinge, răpusă de cancer, soția sa de o viață, Paraschiva.
- 1967 Moare și el, fiind înmormântat, alături de Paraschiva, în grădina casei din str. Mărțișor. Funeralii naționale. Casa e astăzi muzeu, întreținut de fiica sa Mitzura.
-

În vizită la Mărțișor

de Alexandra Stănescu

Era la începutul toamnei în 1999, când am fost în vizită la Mărțișor, puțin timp după începutul școlii. Se împlineau treizeci și doi de ani de la moartea poetului (14 Iulie) și de la înființarea Muzeului Tudor Arghezi.

Era o zi caldă de duminică, înainte de prânz, când am ajuns în cartierul mărginaș de București unde a locuit și a scris Tudor Arghezi. Pe mine cel mai mult mă interesa să văd cotețul lui Zdreanță, dar părinții m-au dus mai întâi la mica adunare ținută de actorul Mircea Albulescu. Pe niște băncuțe fără spătar, așternute cu ștergare cu motive roș-albe și cu pernuțe mici stăteau cam cincizeci de persoane, majoritatea în vârstă. Erau și elevi și copii veseli, care alergau de colo-colo, după fluturi, după flori...

Noi ne-am așezat mai la umbră, în centru.

În față era pusă o masă lungă unde erau adunați doamna Mitzura Arghezi, directorul muzeului, actorul Mircea Albulescu, academicianul Alexandru Balaci și poetul Petre Ghelmez. Tata mi i-a arătat pe toți, cred că îi cunoaște din ziare sau de la televizor. Ei au vorbit despre poetul dispărut, dar mie cel mai mult mi-a plăcut actorul Mircea Albulescu care a spus că tare mândră trebuie să fie coana Mitzura, care poate spune despre poet "tata".

Am fost uimită să-l ascult pe actorul mare, cu sprâncene groase și privire pătrunzătoare, cu glas puternic recitând pe "Zdreanță", dar trebuie că și lui i-a plăcut de Zdreanță, căci l-am văzut după spectacol lângă coteț. Dădea autografe copiilor pe un număr din "Bilete de papagal" pe care l-am primit gratis.

După spectacol am vizitat cu toții muzeul. Am privit atentă camera de lucru a lui Arghezi. E așa de mică, de-abia au loc biroul, biblioteca, patul de fier și un fotoliu cam ros. De fotoliu stă sprijinit bastonul cu care tata spune că poetul se plimba prin parcul Cișmigiu. Pe scara îngustă am urcat la etaj și am văzut camera Mitzurei și a lui Baruțu. Aveau o mulțime de jucării, păpuși, urși și un tigru mic. Nu prea înțeleg eu cum au fost ei mici, căci Mitzura este tare bătrână. Cât despre Baruțu am aflat că este arhitect și că locuiește în America. Pentru adunare a trimis doar o scrisoare.

La parter am văzut și sufrageria unde l-au judecat pe Baruțu. Acum i se spune "camera cu medalii".

În curte am vizitat și atelierul de tipografie al lui Arghezi. Avea o presă tipografică mare și un teasc pentru struguri. În vitrine erau multe cărți tipărite de poet. Coana Mitzura spune ca Arghezi a scris patruzecișuina de cărți, dar în vitrine sunt mult mai multe. Mie mi-au plăcut cel mai mult "Prisaca" și "Cartea cu jucării".

Tot în curte se află trei morminte, al poetului, al soției sale Paraschiva – în fața casei, lângă intrare și a lui Zdreanță, mai la o parte, lângă cotețul mic. La căpătâiul poetului stă o cruce mare de piatră cioplită, ca pe la răscruci de drum la țară.

Despre acest loc poetul spunea:

„Mărțișorul e patria literaturii mele. De acolo au ieșit «Cuvintele potrivite» și toate scrierile adunate acum într-o mulțime de volume, gândite la o masa dintr-o camera mica pe care mi-o rezervasem pentru reverie. Mărțișorul, așa cum se găsește, după ani și ani de munca, e opera soției mele, Paraschiva Burda, care, venind din Bucovina cu toate apucaturile țărănești, a căutat să facă din Mărțișor o grădină (...) Pentru mine Mărțișorul e un lucru de neuitat. Cred că acolo mi s-a plămădit cerneala și mi-a înviat oarecum condeiu. ”

Tudor Arghezi

Tare este frumos la Mărțișor!

fisa si compunere

Alexandra-Andreea STANESCU, Cls. a VI-a A

Scoala Generala nr. 3 „Nicolae Titulescu” Bucuresti

Mar. 2001